

# **CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA**

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud. S. Nemașco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Nogai, I. Muruianu)

Dosarul nr. 3ra-244/14

## **DECIZIE**

### **Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ**

07 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele completului  
Judecători

Nicolae Clima  
Ion Corolevschi  
Ion Druță  
Dumitru Mardari  
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida împotriva deciziei din data de 31.10.2013 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău, Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni cu privire la anularea actelor administrative și repararea prejudiciului moral,

### **c o n s t a t ă :**

La data de 18.06.2010 Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida au depus în instanța de judecată cerere împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău, Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni cu privire la anularea actelor administrative și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că, fiica lor Preguza Nadejda – a.n. 24.10.1997, în perioada 04.09.2006 - 01.03.2010 a fost eleva Școlii internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni și fiind invalid de gr. I a beneficiat de alocație socială.

Mai indică reclamantii că, în baza certificatului nr.38 din data de 26.12.2010 eliberat de Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău a sistat acordarea alocației sociale pentru copilul invalid, dat fiind faptul că, copilul s-ar fi aflat la întreținerea integrală a statului.

Menționează că, la data de 16.03.2010, copilul Preguza Nadejda a fost reintegrată în familia biologică, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 44 din 16.03.2010 a școlii internat din Ialoveni. După integrarea copilului în familie s-a dispus, în baza adeverinței nr.47 din data de 24.03.2010 eliberată de Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni, calcularea și restituirea supraplății alocației în sumă de 12593,50 lei, pe care reclamantii urmează să o restituie Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM.

Consideră reclamantii că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău în mod eronat a concluzionat că copilul pe toată perioada cit a frecventat Școala internat specială pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni s-a aflat la întreținerea totală a statului deoarece, Preguza Nadejda periodic mergea acasă și era întreținută practic întru totul de părinți cu haine și obiecte de igienă de care avea nevoie.

Astfel, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău nu poate solicita rambursarea sumei de bani achitată în plus deoarece de facto părinții au contribuit evident la întreținerea minorului.

Mai indică că, toate măsurile întreprinse în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară n-au dat nici un rezultat din care motiv s-au adresat în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului.

Solicită reclamantii anularea Certificatului nr. 38 din 26.02.2012 eliberat de Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni în partea aflării elevei Preguza Nadejda a.n. 24.10.1997 începând cu data de 14.09.2006 la asigurare totală de stat; anularea adeverinței nr. 47 din 24.03.2010 eliberat de Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni în partea calculării supraplății în mărime de 12593,50 lei, care trebuie rambursată în contul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale sect. Ciocana să achite alocația de stat pentru copilul Preguza Nadejda invalid cu severitate de gr. I, suspendată începând cu 01.03.2010 în baza Certificatului nr. 38 din 26.02.2010 eliberat de Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni.

Prin încheierea din 28 octombrie 2010 a Curții de Apel Chișinău a fost scoasă de pe rol cererea înaintată de Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida pe motivul nerespectării procedurii prealabile.

Prin decizia din 02 martie 2011 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida, casată încheierea din 28.10.2010 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei în Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de chemare în judecată (f.d. 88-91).

La data de 20 ianuarie 2011, Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida au depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a

RM, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău, Școlii internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii au indicat aceleași motive, solicitând anularea deciziei nr. 10 din 20.11.2010 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău cu privire la încasarea sumei de 13141,33 lei, obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău să prezinte decizia nr. 10 din 20.11.2010, obligarea Școlii internat speciale pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni să prezinte documentele în original în partea calculării supraplății în mărime de 12593,50 lei și încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău, Școlii internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni în beneficiul reclamantilor a prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei.

Prin încheierea din 16 iunie 2011 a Curții de Apel Chișinău, a fost conexată pricina civilă nr. 3-1549/11 cu pricina nr. 3-2326/11, pentru a fi examinate într-o singură procedură (f.d. 103-104 vol. I).

Prin hotărârea din 31 iulie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida ca fiind neîntemeiată.

La 10 octombrie 2012 Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida au depus cerere de recurs împotriva hotărârii recurate, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin decizia din 19 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida, s-a casat hotărârea din 31.07.2012 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare după competență la judecătoria Centru mun. Chișinău.

Pe parcursul examinării cauzei, la 15 aprilie 2013 Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida au depus cerere de concretizare, solicitând anularea deciziei nr. 10 din 21.11.2010 a Casei Naționale de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău privind încasarea de la reclamantii a sumei de 13141,33 lei și încasarea de la Casa Națională de Asigurări Sociale și de la Casa Națională de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău prejudiciul moral în sumă de 200 000 lei.

Prin hotărârea din 09 iulie 2013 a judecătoriei Centru mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, fiind dispusă anularea deciziei nr.10 din 20.11.2010 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău și încasarea de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău în beneficiul lui Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida a prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei.

Prin decizia din 31 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale, casată hotărârea din 09.07.2013 a primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depuse de Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida.

Considerînd ilegală decizia pronunțată, la data de 27 decembrie 2013 Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida au contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului au indicat că, instanța de apel nu a luat în considerație actele prezentate de către recurenți, care demonstrează cu certitudine că, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău i se aducea la cunoștință anual că, Preguza Nadejda era elevă a Școlii internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni, ultima instituție eliberînd certificate care erau nevoie de a fi prezentate Centrului consultativ medical al asociației medicale teritoriale Ciocana mun. Chișinău, pentru a fi aplicat gradul de invaliditate și pentru a o include pe Preguza Nadejda în lista bolnavilor cu boli patologice care acordă copiilor pînă la vîrsta de 16 ani dreptul la primirea statutului de copil invalid și la alocații de stat. Acest fapt a fost demonstrat din conținutul concluziei medicale nr.78 din 25.07.2007 eliberată de Centrul Consultativ Diagnostic al Asociației Medicale Teritoriale Ciocana, mun. Chișinău, care a fost prezentat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău cu documentele necesare pentru a fi achitată pensia Nadejdei Preguza.

Au mai indicat recurenții că, la data de 16.03.2010 Preguza Nadejda a fost reintegrată în familia biologică, fapt confirmat prin scrisoarea nr.44 din data de 16.03.2010 a Școlii internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni. După reintegrarea copilului în familie, prin adeverința nr.47 din data de 24.03.2010, Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni a calculat surplusul sumei alocației în mărime de 12593,50 lei, care urmează să fie returnată Casei Naționale de Asigurări Sociale. Suma dată, indică recurenții că, a fost calculată de Școala internat, fără să se ia în considerație că, copilul minor Preguza Nadejda s-a aflat în zilele de odihnă la domiciliu, fapt care se indică și în adeverința nr.59 din data de 15.05.2009 eliberată de Școala internat. Din aceste considerente, indică recurenții nu se poate invoca că, copilul minor s-a aflat la întreținerea totală a statului.

Mai indică recurenții că, instanța de apel a reținut doar prevederile art.6, pct. (11) al Legii privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, care prevede că, sumele plătite necuvenit cu titlu de alocație din vina beneficiarului se recuperează de la acesta lunar în baza deciziei casei teritoriale de asigurări sociale în mărime ce nu depășește 20% din cuantumul alocației. În cazul în care plata alocației încetează, sumele plătite necuvenit se recuperează în baza hotărîrii instanței de judecată. Astfel, nici Școala internat specială pentru copii cu restanțe poliometită și paralizie cerebrală Ialoveni, nici Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău nu au prezentat careva probe care ar demonstra falsificarea de către reclamanți a actelor sau tăinuirea unor circumstanțe care ar implica vinovăția lor la plata necuvenită a alocației.

Examinînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi respins.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit, constată că, decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar recursul declarat este neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Pct. 27 al Regulamentului privind modul de plată a pensiilor stabilite în sistemul public de asigurări sociale de stat și alocațiilor sociale de stat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 929 din 15 august 2006 prevede expres că: „Alocația nu se plătește persoanelor care se află la întreținerea deplină a statului”.

Potrivit pct. 28 alin. (2) al Hotărîrii sus numite, „Alocația nu se plătește copiilor care se află la întreținerea deplină a statului. Alocația se plătește integral doar pe perioada aflării în vacanță”.

Art. 6 alin. (11) din Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni nr. 499-XIV din 14.07.99 prevede următoarele: “Sumele plătite necuvenit cu titlu de alocație din vina beneficiarului (falsificarea actelor, tăinuirea unor circumstanțe etc.) se recuperează de la acesta lunar, în baza deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale în mărime ce nu depășește 20 la sută din cuantumul alocației. În cazul în care plata alocației încetează, sumele plătite necuvenit se recuperează în baza hotărîrii instanței de judecată”.

La caz, Colegiul constată că, la 18 iunie 2010, Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de asigurări Sociale a RM, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău, Școlii internat speciale pentru copii cu restanțe poliomeilită și paralizie cerebrală Ialoveni, solicitând anularea deciziei nr. 10 din 21.11.2010 a Casei Naționale de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău privind încasarea de la reclamantă a sumei de 13141,33 lei și încasarea de la Casa Națională de Asigurări Sociale și de la Casa Națională de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău prejudiciul moral în sumă de 200 000 lei.

Prin urmare, instanța de apel corect a apreciat faptul că, Preguza Zinaida, începând cu 26.05.1999, este beneficiară de alocație socială de stat pentru fiica Preguza Nadejda, a.n. 24.10.1997, copil invalid cu severitate I stabilită cu termen până la 01.08.2011. Cuantumul alocației după indexarea de la 01.04.2009 constituia - 306.85 lei. Preguza Zinaida beneficia și de alocație pentru îngrijirea copilului în mărime de 300 lei. Astfel, suma lunară a alocațiilor menționate constituia 606.85 lei.

Iar, potrivit certificatului nr.38 din 26.02.2010, eliberat de Școala internat specială pentru copii cu restanțe poliomeilită și paralizie cerebrală Ialoveni s-a confirmat faptul, că Preguza Nadejda a fost eleva școlii sus menționate de la data de 04.09.2006 până la 15.03.2010, aflându-se la asigurare totală de stat. Despre faptul aflării la asigurare totală de stat a fiicei Nadejda, pe parcursul perioadei 04.09.2006 - 28.02.2010, Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida nu au adus la cunoștință Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău. Din aceste considerente, Preguza Zinaida a beneficiat neîntemeiat de alocație socială.

Colegiu civil, comercial și de contencios administrativ lărgit menționează că, instanța de apel corect a argumentat că, Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida primesc alocație socială de stat și alocație pentru îngrijirea copilului și nu pensie de invaliditate, ce este alt tip de plată. Prin urmare, Casa Națională de Asigurări Sociale întemeiat s-a condus de art. 6 a Legii nr.499-XIV din 14.07.1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni. Astfel, actul administrativ contestat corespunde legii, este emis de instituția competentă cu respectarea procedurii, nefiind stabilite temeiurile prevăzute de art. 26 alin. 1 din Legea contenciosului administrativ, pentru anularea actelor administrative contestate.

La caz s-a constatat că, recurenții într-adevăr prezentau la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău acte ce confirmă starea sănătății copilului minor (certificatul de invaliditate), însă omiteau de a informa organul abilitat despre faptul că, copilul minor se afla la întreținerea statului.

Astfel, recurenții nu prezentau integral informația veridică Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău, pentru a acorda acestui organ posibilitatea de a stabili corect cuantumul alocației ce urma a fi achitată.

Acest comportament al recurenților just a fost apreciat de instant de apel ca o “tăinuire a informațiilor” și ca consecință aplicînd corect prevederile art.6 alin. (1) al Legii nr. 499 din 14.07.1999.

Norma menționată prevede ca posibilitate de restituire a sumei plătite în plus anume – tănuirea informației de către beneficiar.

În speță, Curtea de Apel Chișinău, fără echivoc a stabilit că recurenții nu au informat Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana mun. Chișinău despre faptul aflării copilului minor la întreținerea statului și respectiv legal și întemeiat a respins acțiunea.

Instanța de recurs reiterează că, nu pot fi reținute criticile formulate în recurs cu privire la ilegalitatea deciziei instanței de apel, deoarece sînt nejustificate și se combat prin constatările relatate, mai mult că decizia atacată a fost adoptată cu respectarea și aplicarea corectă a legislației procedurale și materiale.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, decizia instanței de apel este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurenți sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține decizia instanței de apel.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida.

Se menține decizia din 31 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Preguza Gheorghe și Preguza Zinaida împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casa Teritorială de Asigurări

Sociale Ciocana, mun. Chișinău, Școala internat pentru copii cu restanțe poliomielită și paralizie cerebrală Ialoveni cu privire la anularea actelor administrative și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Nicolae Clima

Judecători:

Ion Corolevski

Ion Druță

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală